

Άγιον Όρος

*Άγιον Όρος ἔστιν ὁ βλέπει
της Θεοτόκου το Περιβόλι.
Άγιον Όρος των Μοναζόντων
κ' εν ὅσω σιέκει ο κόσμος θα μένη.*

*Άθως ο Μέγας ὁ θεωρεῖς
κήπος ενώδης αειθαλής
πάλαι και νυν τε λιμὴν γαληνός
Ορθοδοξίας φάρος λαμπρός.*

*Ἵτι' αὐτό με κάθε δίκαιον,
Κήπον και Περιβόλι
της Παναγίας Ἀέσποινας
το ονομάζουν ὅλοι'.*

*Χριστόφορος Διαπότης
1713 - 1784*

Μοναχισμός, μοναστήρια, μοναχοί

- Γράφτηκε από μοναχού Μωυσή Αγιορείτη

Όταν ο κόσμος αλλοιώνεται, επηρεάζει και το μοναχισμό. Ο μοναχισμός όμως πρέπει να μένει αναλλοίωτος. Η υποβάθμιση του ορθόδοξου μοναχισμού σε περιόδους εκκοσμικεύσεως είναι ανεπίτρεπτη.

Το εκκλησιαστικό ήθος πρέπει να μένει ανεπηρέαστο πάντοτε. Η διατήρηση του μηνύματος και της προσφοράς του μοναχικού ιδεώδους δεν πρέπει να αλλάζει, αλλά να χαρίζει το πνεύμα της ασκήσεως, της εγκράτειας και της ταπεινοφροσύνης, τόσο απαραίτητων στη ζωή. Ο μοναχισμός, ὅποτε ἦταν σε ακμή, δώριζε αίγλη στο σώμα της Εκκλησίας. Ο κόσμος θεωρεί το μοναχισμό περιττό, κάτι περασμένο, αχρείαστο και μερικές φορές και βλαβερό.

Ακόμη και λεγόμενοι άνθρωποι της Εκκλησίας βλέπουν με επιφύλαξη την αναχώρηση νέων στα μοναστήρια, λέγοντας ότι η κοινωνία τούς χρειάζεται περισσότερο για τις ανάγκες της. Η αφιέρωση νέων καταρτισμένων, μορφωμένων και ταλαντούχων και ο εγκλεισμός τους σε μοναστήρια είναι λαθεμένη. Ο μοναχισμός όμως είναι καθαρά εκκλησιαστικός θεσμός και ανέδειξε πλήθος αγίων. Το ασκητικό, ησυχαστικό και προσευχητικό φρόνημα πολλών ιερών ανδρών στην έρημο και τα μοναστήρια φανέρωσε το υψηλό και σπουδαίο της ζωής αυτής, που ονομάστηκε ισάγγελη.

Φωτισμένοι οι μοναχοί από τον Φωτοδότη Χριστό φώτιζαν τον κόσμο, κατά τον ὄσιο Ιωάννη της Κλίμακος. Άγιους μοναχούς από κελιά μονών και σπήλαια ερήμων παρέλαβε η Εκκλησία για τις πρώτες θέσεις της. Η ησυχαστική

θεολογία, η υπεράσπιση του ορθόδοξου δόγματος γεννήθηκε και γαλουχήθηκε σε μοναστικούς χώρους. Μοναχούς άσημους, ταπεινούς και κρυμμένους πήρε η Εκκλησία και τους τοποθέτησε σε πατριαρχικούς θρόνους και επίλεκτες θέσεις. Ο μοναχισμός γέννησε σπουδαίες μορφές ιεραποστόλων, υμνογράφων, συγγραφέων και κηρύκων. Μίλησε για το βάθος, το ύψος και το εύρος του ευαγγελίου. Οι μοναχοί μίλησαν με το σιωπηλό παράδειγμα της ζωής τους. Απέναντι στο υλιστικό και κοσμικό φρόνημα κατέθεσαν την ορθόδοξη πνευματικότητα, που μιλά για κάθαρση, φωτισμό και θέωση. Έθεσαν αντί της κακίας την αρετή, στη θέση του κορεσμού την εγκράτεια, στον πλουτισμό την ακτημοσύνη. Ο μοναχός αγωνίζεται ισόβια για την κατάκτηση της ταπεινώσεως και την ολοκλήρωση της μετάνοιας. Αγωνίζεται για τη φυγάδευση του εγωισμού, του πάθους και της κακίας.

Κατά τον όσιο Νικόδημο τον Αγιορείτη τα μοναστήρια καθίστανται λιμάνια σωτηρίας, εργαστήρια αρετής και κατοικητήρια αγιότητας. Τα μοναστήρια στελεχώνονται από μοναχούς υπάκουους, υπομονετικούς, ησύχιους, πράους, φιλόθεους και φιλάδελφους. Αγωνίζεται να φτάσει στο «πρωτόκτιστο κάλλος» στην προπτωτική κατάσταση, τη θέωση και τον αγιασμό. Η μοναχική ζωή «πάσχει τα θεία», πορεύεται στην απάθεια, εντρυφά στη «θεία μέθη» και στο «θείο έρωτα». Βιώνει τη θεία σοφία, εντρυφά σε πνευματικές έννοιες, προσεύχεται, λυπάται για τις αμαρτίες του και χαίρεται για τα θεϊκά δώρα της χαράς, της ελπίδας και της αφοβίας. Με τον καιρό ταυτίζεται το θέλημα του μοναχού με του Θεού. Ο μοναχός αγωνίζεται συνεχώς κατά του εγωισμού και της φιλαρέσκειας, κατά της φιληδονίας και της φιλοδοξίας.

Στο άβατο Άγιον Όρος το πιο τιμημένο πρόσωπο είναι της Παναγίας. Οι Αγιορείτες πατέρες υπεραγαπούν την καθαρότατη, σεμνότατη και ταπεινότατη Υπεραγία Θεοτόκο. Η Παναγία κάποιες παραφωνίες και παρανουχίδες ανέχεται ελπιδοφόρα. Οι Γέροντες παρακινούν και προτρέπουν όλους σε ένθεη ζωή. Σήμερα παρατηρείται μία ακμή στο μοναχισμό και μία παρακμή στον πολιτισμό. Ορισμένοι αγνοούν, πολεμούν και αδιαφορούν για το Θεό. Άλλοι συνεχίζουν να λατρεύουν το Θεό και από μεγάλη αγάπη να οδεύουν στα μοναστήρια.

Τα μοναστήρια είναι φωλιές, πηγές και κηρύθρες. Είναι κτισμένα σε ωραίες θέσεις, χώροι ευλαβών προσκυνημάτων, τόποι πνευματικού ανεφοδιασμού, διδασκαλεία πνευματοκίνητα, οικήματα θεοσέβειας. Μοναστήρια γυναικεία και ανδρικά, παλαιά και νέα, με πολλούς ή λίγους μοναχούς, καθίστανται φάροι, που φωτίζουν και κατοικίες αγωνιζομένων, που εμπνέουν, ευλογούν και ενισχύουν.

Πηγή: <http://www.makthes.gr/news/opinions/88724/>